

Tutu Nì Tiaa San Pablo nùù Nèhivì xí Dios Ndoó Ñuu Filipos

1 Yùhù nduí Pablo, te compañerù yohó nduú Timoteo. Nèhivì xinúcuáchí nùù Jesucristu nduú-nsí. Te tiaá-nsí tutu yohó nùù nsidaa mii-nsiá nèhivì xí Jesucristu ndoó ñuu Filipos, xínduu-nsia ana idónuu, xí stná ana xinúcuáchí, xí nsidaa gá stná mii-nsiá nèhivì dava ga ndoó nùù-yá. ²Contentu ni cündóo-nsiá quida Yua-nda Dios xí Stoho-ndà Jesucristu, te cuàhà gá gracia xi-ya ni cúcumí-nsiâ.

Ñà-ndùá nì xícàn tähvì Pablo nùù Dios ñà-quida-ya sàhà nècuàchì xiníndísâ

³Yùhù, na cada nsinúú inì mii-nsiá, naquímánì Dios sàhà-nsiá. ⁴Te cuàhà gá cudíi stná inì na cada xícàn tähví sàhà-nsiá nùù-yá, ⁵vàchi nsinúú inì nansa quidá-nsiá chindéé stná-nsià ñà-cuìtià razón vàha xi-ya, nacua quidá yùhù. Te ináhî iin-ni sàni chindee stná-nsià ducán ndè quívì nì xinitnàhí xì-nsiá xì ndè vichi. ⁶(Ñàyùcàndùá, náhà xícà) iin obra ndiaha nduá sàni quesaha-yá quidá-yá ini anima-nsià, te ináhî iin-ni icúmí-yá quida-ya ducán dècuèndè sàà quívì (naxicocuín)

Jesucristu. ⁷Te divi ducán ndiá iqué cunihnu inì sàhà-nsiá, vàchi mánì cuáhà-nsiá nùí, te iin-ni níhítahví stná-nsià gracia (xi Dios) nahi yùhù. Vàchi cunaha-nsiá, mate yohó ie` ndiadí` vehecàà, doco sáhatahvì stná-yà yùhù gracia, te iin-ni icúmí níhítahví gué` ducán, mate (dacúhùn-te yùhù nùù juez), doco siempre icúmí càhàn nihni sàhà razón ndiaha xí-yá ñà-ndùá palabra ndàcuisì. ⁸Te mii-yá, ináhá-yá ñà-cuàhà guá nsinúú inì nsidaa-nsiá, nacua quidá stná Jesucristu xì-ndà, cuàhà gá cuú ini-yá sàhà-ndà. ⁹Ñàyùcàndùá, yùhù xícàn tähví nùù-yá ñà-chicá más ni sáà-nsià cucuu stnahá ini-nsià sàhà-nsiá, te iin-ni ni sáà stná-nsià cundaà inì-nsia índù chuun nduú ñà-íá viì, te índù chuun có-íá viì. ¹⁰Nú ducán, dandu mà úhi cudiì ini-nsià quida-nsia cuiśi ñà-chicá ndiaha, te cunihnu iì ini-nsià dècuèndè quívì naxicocuín-yà, mà cóó gá ni-iin falta xi-nsia. ¹¹Te mii-yá, icúmí-yá chindee-yándô ñà-quida viì-ndà ducán, dandu chicá cuàhà ñà-vàha xi-nda quee, te chicá cuàhà naquimanì stná-ndàyá, te quee ga más tnùñuhu xí-yá.

**Cuàhà gá ñà-ndiaha xí Jesucristu
níhi-ndà nú ni cúnchícùn viì-ndàyá
vida xi-nda ñuhíví yohó**

¹²Ñánì, cuní¹ cundaà ini-nsià sàhà ñà-ndùá yáhi yohó, vàchi divi sàhà ñà-ndùá sàni cuu xí, ñàyùcàndùá chicá más sàni xitià razón ndiaha xí-yá inicatu. ¹³Dècuèndè nsidaa nèhivì ndoó vehechuún cahnú, xì nsidaa stná soldadu, sàni cundaà ini-né ñà-divi sàhà Cristu ndiadí¹. ¹⁴Te cuàhà gá stná ñani-ndà nchícùn xì Stoho-ndà Señor, sà-sáha stná-né valor vichi, vàchi sàni xini-né (nansa quidé mate) ndiadí¹ vehecàa yohó, te sàháyùcàndùá vichi có-yûhí gà-né càhàn vate-né palabra xi-ya.

¹⁵Yùhù ináhî nansa quidá dava nèhivì cahàn sàhà Cristu, cuiśi quidá-né ducán ñà-cúmbìdia ini-né, vàchi có-ndôo ini-né xì (ñà-ndùá cachí). Doco dava-ne, còó, quidá víi ndisa-ne, vàchi sàhà ñà-íá vàha voluntad xi-ne, ñàyùcàndùá cahàn-né sàhà Cristu. ¹⁶Doco nècuàchì có-quidá víi ma, sàhà-ñá interesadu gà-né, ñàyùcàndùá cahàn-né sàhà-yá, có-ndùá sàhà ñà-quidá víi ndisa-ne, còó; cuiśi cuní-né ñà-chicá màsà yáha vàhi vehecàa yohó. ¹⁷Doco tucu quidá nèhivì quidá víi ndisa ma, cuú ndisa ini-né (sàhí) na cahàn-né sàhà-yá, vàchi ináhá-né iin-ni nihnu stná inì càhìn razón ndiaha xí-yá nicanicuahà. ¹⁸Pues vichi énansa cachi-ndà sàhà nsidaájàn? Pues yùhù cachi¹ ñà-có-quidámà, a dananí uun-ne, te ó cahàn sahnú-né, ndéni modo nì cui, doco xitià palabra sàhà Cristu, te ñà-jaàn

nduá cudíi inì sàhà-xí. Te chicá más icúmí cudíi gá inì después. ¹⁹Vàchi ináhî, icúmí chuun jaàn quee viá sàhí, vàchi xícàn tàhvì-nsiá sàhí, te chindéé stná Espíritu lì xí Jesucristu.

²⁰Yùhù nicanicuahà nacáni inì còtó quide iin ñà-cui nducahin sàhà-xí. (Có-cùní¹ quide ducán); iin-ni cuní¹ quide nacua siempre quidé, divi ñà-cáhàn vatí sàhà-yá. Iin-ni cuní¹ quida viì¹ áma quéé más gá tnùñuhu xí Cristu a ducán ni cuí¹ sàhà-yá, te ó cutiacu guè ñuhíví yohó. ²¹Vàchi nú itiácu-ve, dandu puru (ñà-taví más gá tnùñuhu) xí mii-yá cundua. Te ó nú ni sáí cui stnái (sàhájàn), dandu chicá ndiaha quee stnámà. ²²Doco nú ni coó gué¹ ñuhíví yohó, vihi-ni quida guè más gá obra xi-ya. Ñàyùcàndùá, có-ináhî índù-ñá chicá nsiha cuu xí, ²³vàchi ndúi chuun jaàn ndiaha gá iá¹, te ùhì nacàxin-ñà. Ian nduá ñà-nú ni cuí¹ cùhìn coi nùù Cristu; te cuàhà gá nihnu stná inì ñà-jaàn, vàchi chicá ndiaha queamà cahín. ²⁴Daaní, ingà nduú ñà-nú ni náníhítahví gué¹ ñuhíví. Ñà-jaàn ndisa chicá cunduu ñà-vàha xi mii-nsiá, ²⁵ináhî. Ñàyùcàndùá, sàni cundaà inì, icúmí coo chii gué¹ ñuhíví yohó sàhà-ñá cutnahí xì-nsiá, te chindée gué¹ mii-nsiá ñà-chicá cunindisá víi-nsiáyà, te cudiíi gá inì-nsia sàhà-yá. ²⁶Te cuàhà gá icúmí stná-nsià naquimaní-nsiáyà sàhí na sáà tui ndé ndoó-nsiá, te cutnahá túi xì-nsiá.

²⁷Mii-nsiá, sà-xínduu-nsia nècuàchì nchícùn xì palabra ndiaha xí Cristu. Ñàyùcàndùá, xiñuhu quida-nsia cuiśi ñà-íá viì

nacua cachí palabra mà, a ducán ni sàì nàcòti-nsià, te ò màsà sàì, có-quìdá, ndéni modo nì cui, cuní cunitnùhi sàhà-nsiá iin razón vàha ñà-iin-ni nchícùn ìì-nsiá ichì víi, te iin-ni anima icúmí stná-nsiá. Cuní cunitnùhi sàhà-nsiá ñà-iin-ni nihnu vàha inì-nsia, te sáhandee stná inì-nsia xiníndísâ víi-nsiá razón ndiaha xí-yá.²⁸ Te nècuàchì xiní ùhì xì-nsiá, màsà cuáha-nsia dayúhí-nè mii-nsiá ni-iyuhu. Te ñà-có-yûhí-nsiá mà, divi cundua seña nùù-né ñà-mii-né icúmí-né sàà-né ndañuhu-né. Doco nùù ndohó, còo, seña cunduamà ñà-icúmí càcu anima-ndà nùù Dios.²⁹ Vàchi cunaha-nsiá, mài cuisi ñà-cunindisa-nda Cristu nduá nì chitnùní ini-yà quida-nda. Còo, vàchi sàhà gracia xi-ya sàni chitnùní stná ini-yà ñà-ndoho stná-ndà sàhà-yá.³⁰ Te sàni xini-nsiá, divi ducán nì cuu xi yùhù antes; cuàhà gá nì ndohi, te ndè vichi ndohó fí' (sàhà-yá), ináhá-nsiá.

Nansa nì nacoo chii Jesucristu gloria xi-ya, doco despues nì nanihi-yá más gá tnùñuhu xí-yá nì quida Yua-nda Dios

2 Ináhá-ndá, sàhà Cristu cuní-ndà quida viì-ndà; te sàhà-ñá mánì stná-ndà nùù-yá ducán, ñàyùcàndùá sáhandee ini-ndà nchícùn viì-ndàyá. Te (ináhá stná-ndà) cutnáhá Espíritu lì xì-ndà ndoo-nda ñuhìví, te cuhí stnahá stná ini-ndà.² (Pues sàhà nsidaajàn, cuní cuacundahví nùù nsidaa-nsiá) ñà-nì quidá-nsiá iin ñà-dacúdfí ini xí': cuní ñà-iin-ni

cunihnu ini nsidaa-nsiá. Cuní ñà-iin-ni cucuu stnahá ini-nsià sàhà-nsiá, na ian iin-ni anima xì iin-ni sàxìnítñuní icúmí-nsiá.³ Màsà quídá-nsiá ni-ñàhà sàhà cuisi interés; còo. Ni màsà cútuxí ini ni-iin-nsia ñà-mii-nsiá nduú-nsiá mii-nsiá, te quida-nsia iñàha. Còo. Chicá vàha cunihnu ndahvi ini-ndà; iin iin-ndà ni cúnihnu ini-ndà ñà-chicá ndiaá ñanìtnaha-nda nùù mii-nda.⁴ Ni màdì gá cuisi chuun xi mii-nda cunsihi ini-ndà quida-nda; còo. Xiñuhu nacani stná ini-ndà sàhà ñà-ndùá cuní ñanìtnaha-nda.

⁵ Ni cúcumí-ndá iin sàxìnítñuní nahi ñà-icúmí Jesucristu,⁶ vàchi mate Dios nduú-yá, doco cóni nácání ini-yà ñà-chicá ndiaá nduá ñà-ndùdává-yá xì Yuandiáhá-yá; còo.⁷ Ñàyùcàndùá, nì nacoo-ya (nsidaa tnùñuhu ma), te nì nanduu-ya na iin (tiàa ñuhìví yohó; na iin) ana xinúcuáchí uun, ducán nì nanduu-ya.⁸ Te sàhà ñá-jaàn nì nàcùnhnu ndahvi stná ini-yà, nì inini-ya nsidaa ñà-ndùá nì ndacu nuù-yá quida-ya, dandu nì xìhi-yà, dècuèndè nchica iin cruz nì sàcùtuu-ya.⁹ Ñàyùcàndùá, vichi sàni nanihi-yá chicá cuàhà tnùñuhu ndiaha xí-yá nì quida Yua-nda Dios; te chicá ndiaá quìvì-yá nùù quìvì nsidanicuú gá nèhivì.¹⁰ Sàhà ñà-jaàn (icúmí sàà iin quìvì) ndacùcahan vate xi quìvì-yá Jesús, dandu icúmí nsidanicuú nèhivì nàcuàtasisi-né (nùù-yá), nsidaa nèhivì ñuhìví yohó, xì nsidaa stná ana ndoó ansivi xi tìxi ñuhù,¹¹ nsidaa-né icúmí-né nacuni-né mii-yá, te cachi vate-né ñà-divi Stoho-ndà Señor nduú-yá, dandu

chicá más icúmí quee tnùñuhu xí Yuandiahayá Dios.

¹² Nàyùcàndùá cuní[†] cunini-nsia ñà-ndùá cachí xì-nsiá mate xica ié` nùù-nsiá, ñani mání. Na nísá ie ndé ndoó-nsiá nísa inini viì-nsiá yùhù; doco vichi chicá más cuní[†] cunini-nsia, te quida viì-nsiá lucha ñà-càcu-nsia (nùù chuun có-íá viì yucán), vàchi nú iin-ni ni cúníhnú ndahvi ini-nsià, te cahvi víi-nsiá mii-yá, dandu vátùni càcu-nsia.
¹³ Vachi Dios nduú ana datnúù xì ini-ndà ñà-quida-nda ñà-ndùá cuní-yá, te chindéé stná-yàndó ñà-quida ndisa-nda cumplir nsidaámà.

Nicanicuahàn ni cündóó mánì-ndà

¹⁴ Màsà cündóó-nsiá daquée cuàchi tnahá-nsiá, te náá stnahá-nsiá sàhà ñà-ndùá quidá-nsiá. ¹⁵ Còo; iin-ni ni cündóó mánì-nsiá sàhà-ñá màsà cuídá cuàchi-nsia, vàchi ducán nduá ndiá ié` quida ana nduú ndisa dèhe Dios; vàchi ndoó íì-ndà ñuhiví yohó, te cuàhà ñanítamaha-nda, malu-né, có-níhnú víi ini-né. Nàyùcàndùá, màsà quídá-ndá ni-iin ñà-có-íá viì, vàchi ndohó nduú ana datnúù Dios sàxìnítñuní-xi sàhà-ñá cundehé nèhiví ñuhiví ichí váha. ¹⁶ Sàhà ñà-jaàn iin-ni ni cúnchícùn-nsiá palabra cähàn sàhà vida ndiaha, vàchi nú ducán, dandu na quíví (naxicocuîn) Jesucristu, vátùni cudiì cuáhà iní ñà-màdì uun-ni ni queé nsidaa ñà-ndùá ní ndoho güé` na ní quide chuun iì xí-yá (ndé ndoó-nsiá). ¹⁷ Ináhî xiníndísâ víi-nsiá vichi, te ñà-jaàn nduú na iin chuun ndiaha quidá-nsiá nùù-yá,

na iin ofrenda dócò-nsiá nùù-yá. Te yùhù, nú ni sái cui stnáì (sàhà-yá), dandu nahi inga ofrenda sáhatahvì gá-nsiàyà cunduu stná ñà-jaàn. Te cachí yùhù vátùni iájàn, vàchi cudiì stná iní sàhà-ñá. Ndè stná mii-nsiá, vátùni cudiì stná iní-nsia sàhà-ñá.
¹⁸ Te divi ducán cuní[†] quida-nsia.

Timoteo xì Epafradito

¹⁹ Nú ni cündéhe ndahví Stoho-ndà Jesús, yàchì icúmî techuín Timoteo sàà-nè ndé ndoó-nsiá, dandu (na nsiaa tu-ne), vátùni nacunitñuhu stnáì nansa yáha-nsia jaàn, dandu ndòo vàha iní sàhà-nsiá. ²⁰ Te divi Timoteo nduú ana cuàhìn techuín sàà, vàchi ndé ié` yohó, còò cá ana nahi mii-né, còò cá inga ana cuú ndisa iní-xi sàhà-nsiá nahi mii-né. ²¹ Vachi nsidaa gó nèhiví, cuisì chuun xi mii-né nsíhi ini-né, có-nàndúcú-né (nansa nducuahà) chuun iì xí Jesucristu. ²² Doco sà-ináhá-nsiá Timoteo, ñà-vàha ndisa-ne; te ináhá stná-nsià cutnáhâ-nsí ní xìcanuu-nsi cachítnuhu-nsi razón ndiaha xí-yá, nacua chindéé iin dèhe ana nduú yua-né, ducán ní quida Timoteo. ²³ Nàyùcàndùá, divi-ne cuní[†] techuín sàà ndé ndoó-nsiá nú sàni cundaà iní nansa cuàhàn coo xí. ²⁴ Doco cahví xì Stoho-ndà Señor ñà-yàchì quee stnáì libre yohó, te sàà stnáì.

²⁵ Doco vichi tuxí iní chicá vàha techuín Epafradito nasaa-né. Cunaha-nsiá, na iin ñani mií nduú-né, vàchi iin-ni quidá-nsí chuun iì xí Capitán ndiaha xi-nda. Te divi nduú ana ní techuún stná mii-nsiá ñà-cunihi-ne ñà-ndùá

xiñuhu nùí quixi. ²⁶Te vichi cuàhà gá cuní-nè cuni tu-ne mii-nsiá. Te cuhúún gá stná ini-nè, vàchi ináhá-nê sàni xinitnùhu-nsia ñà-nì quicuehè-nè. ²⁷Te ndisa, cuèhè dana nì sandua, cuàhàn-nè cui-nè nì cùí, doco nì indehè ndahví Dios-nè, (cónì xíhì-nè). Te màdì cuísi mii-né nì níhítáhvì ducán; còó, vàchi dècuèndè stná yùhù nì níhítáhvì sàhà-ñá nì nduvàha-ne, te vichi mà cóó gué` tnùnsí ini. <sup>28</sup>Nàyùcàndùá, chicá cuní` naquihin-ne ichì nasaa-nè sàhà-ñá cudiì gá stná ini mii-nsiá. Te nú ducán, dandu yùhù stná, chicá mà cóó gué` tnùnsí ini. ²⁹Daaní, nú sàni nasaa tu-ne, dandu xiñuhu cudiì ini-nsià sàhà-né, te quidañuhu-nsiánè nacua ndiá icà-ndà quida-nda xi nsidaa ñani-ndà iin-ni (xinúcuáchí víi) stná nùù Stoho-ndà Señor. ³⁰Vàchi mii-né, sàhà chuun ìì xí Cristu cuàhàn-nè cui-nè nì cùí; ni cónì ndúlócô-nè sàhámà, cuisì-ní cuní-nè quida ndisa-ne cumplir chuun (nì níhí-né) ñà-chindee-né yùhù, vàchi mii-nsiá, mà cùì quida-nsia ñà-jaàn (ñà-xica ndoó-nsiá).

Ñà-ndiáá ndisa sàhà ñà-ndee vàha-nda nùù Dios

3 Iá inga inàha cuní` cachì xí-nsiá, ñánì: nicanicuahàñ xiñuhu cudiì ini-ndà ñà-ndòò-ndà nùù Stoho-ndà Señor. Te nú divi palabra jaàn sàni tiai nùù-nsiá antes, có-quidámà, vàchi iin palabra chindee ndisa xi-nsiá nduá, te yùhù, có-cùñáñî natiaià.

²Cuidadu cundoo-nsia sàhà nèhivì malu chináhá xí ley

chicuéhè, vàchi nècuàchì quidá ducán, nihnu siquini ini-nè na iin quisì. Te caquin stná-nsià cuidadu sàhà nèhivì (cuní màcütuu seña xi raza Judea icà nèhivì), vàchi cutu ñà-dàncuèhè-nè nècuàchimà queájàn. ³Vàchi ndohó nduú nèhivì icúmí ndisa xi seña mà, doco ini anima-ndà iá, vàchi anima-ndà nduú ndé cahvi-nda Dios. Cuisì Jesucristu cudiì ini-ndà sàhà-xí, có-tùxí ini-ndà cui cundiaa inga iñàha quida-nda, ⁴mate yúhù, vihini cunihnu inì ndiaá stnáì, te chindeámà yùhù (nùù Dios). Cunaha-nsiá, nú cui si descendencia xi-nda, te ó obra xi-nda ni cündiáá nùù-yá nì cùí, dandu cui si yùhù chicá cundiaa. ⁵Vàchi na ní tuiñuí ñuhivì, nì sàcùtuu stná seña mà ìqué tìxi ùnà quivì (nacua cachí ley). Iin nècuàchì raza Israel nduú stnáì, vàchi descendencia xi dèhe Israel nani Benjamín nduí, te cähàn stnáì dàhàn hebreu nahi yuadíhí. Daaní, iin nècuàchì fariseu nduú stnáì, te nacua (chívàha fuerte) nècuàchimà ley sànahaa, ducán nìsa quida stnáì. ⁶Yáha ga nìsa xinindisé (ley mà), te nàyùcàndùá nìsa quida quini güé` xí nèhivì cahvi xi Jesú. Nsidaa ley sànahaa ma nìsa chivàhi; còò falta nì quidé dìquì ley mà. ⁷Nàyùcàndùá, vátùni cundiaa nsidaámà (nùù Dios) nì cahín. Doco còó, vàchi na ní sàì nì cundaà inì sàhà Cristu, dandu nì sànihi stná inì ñà-ni-iyuhu có-ndiáá nsidaa ñà-ndùá nìsa quide mà. ⁸Te vichi nihnu inì vátùni ndañuhu nsidanicuú fama xi mà ñà-sà-ìnáhí Stoho-ndà Jesucristu vichi, te yáha ga ndiaha ñà-jaàn. Doco nsidaa ñà-ndùá nìsa cahvi xí antes,

ndevàha iñàha nduá nùí vichi, còò cá chuan nùí. Ducán nihnu inì sàhà-ñá ni níhitáhvì' cutnahí xì-yà nicanicuahàn,⁹ te ndahà mii-yá coi. Doco màdì sàhà obra xi míi icúmî ndee vàhi nùù-yá, còó, vàchi cuiśi nùù ley sànaха ndiaá obra mà. Te vichi único ñà-ndiàá ndisa nduú ñà-cunindisa-ndayá, dandísá vatùni ndee vàha-nda nùù Yuamánì-yá, vàchi xiníndisá-ndáyâ.¹⁰ Ñà-jaàn nduá quidé vichi sàhà-ñá cui sài cunaha váha ndise mii-yá, te cucumi stnáì poder ndiaha xí-yá, vàchi divi sàhà poder ndiaha ma nì nìhi-yá nì natiacu-yà. Daaní, dispuestu iá stnáì ndohi nahi mii-yá, te cunihnu stná inì nì xìhi stnáì na ian nì xìhi-yà,¹¹ áma níhitáhvì' natiacu stnáì.

Xiñuhu cuàhandee ndisa ini-ndà áma níhìndèè-ndà cunduu-nda nèhivì vàha ndisa

¹²Tàñáha ga sàì cunduu ndise iin nèhivì nacua cuní Jesucristu cundai. Tàñáha ga sàì cundai iin ana còò ndisa falta xi; còó. Cuiśi iin-ni nchícuìn mii-yá, áma ducán níhìndèí cundai iin nèhivì vàha ndisa nacua nihnu inì-yà cundai na ní cana-ya yùhù.¹³ Ináhí tàñáha ga sàì cundai nacua icúmî cundai después; còó, ñánì. Doco iá ndisa iin ñà-nduá quidé: quidé lucha nandòdó dahuin nsidaa ñà-nduá sàni yàha, te sàhandee cahnú inì, áma níhi' (chicá quida viì') quìvì vàxi xi-nda.¹⁴ Na ian quidé tècuachi dadavástnáhâ carrera, ducán quidé, iin-ni nchícuìn ichì cuàhìn, divi ichì mii-yá iá ansivi; dandu quìvì nsihi (vida xi), nihnu inì nìhi stnáì

iin ñà-vàha ndiaha nùù-yá, vàchi divi sàhajàn nduá nì cana Dios ndohó ñà-cunchicùn-ndà Jesucristu.

¹⁵Ñàyùcàndùá, nsidaa ndohó ana xiníndisá vàha, xiñuhu cunihnu inì-ndà nacua sàni cachì jaàn. Te nú tucu nacání ini-nsià sàhà iñàha, dandu icúmí Dios datnúù-yà sàxìnítñùnì-nsià sàhámà.¹⁶ Doco nsidaa ñà-nduá sàni sàà-ndà nì cundaà vàha ini-ndà, divi ñà-jaàn nduá xiñuhu cunchicùn ndisa-nda.

¹⁷Ñánì, nacua quidá yùhù, ducán cuní quida stná mii-nsiá. Te sà-ináhá-nsiá nansa quidá-nsí, ñàyùcàndùá, cundehè-nsiá ana quidá víi stná nahi nsiùhù, te ducání quida stná mii-nsiá.¹⁸ Vàchi ndoó cuàhà ana có-quidá víi. Cuàhà xichi sàni càhìn xì-nsiá sàhà nècuàchímà, te vichi tucu tu dansínuu inì mii-nsiá sàhà-né, dècuèndè sacú stnáì sàhámà.

Vàchi quidé cuenta na ian xiní ùhì nècuàchímà (palabra nacání nansa nì xìhi) Cristu nchíca cruz (sàhà-ndà).¹⁹ Doco fin icúmí-nê nduú ñà-nduñuhu dahuun-ne, vàchi còò ndisa Dios nùù-né, cuiśi ñà-nduá xího mii-né nduá ndulócô-nè sàhà-xí, te tuxí ini-né ñà-sàhà chuun siquini quidá guá-némà icúmí quee tnùñuhu xí-né, vàchi cuiśi ñuhìvì yohó-ní nduá nihnu inì-né.²⁰ Doco ndohó, còó. Ansivi nduú ñuu-ndà, te dècuèndè yucán icúmí nuu ana dacácu xi-nda, divi nduú Stoho-ndà Jesucristu. Ñàyùcàndùá, vichi ndiatú cuéyà-ndà sàà quìvì naxicocuìn-yà,²¹ dandu nadama-ya iquicúñu icúmí-ndá vichi, vàchi ñà-débil nduá, doco na sáà quìvì

yucán, icúmíâ dàma stná nahi cuerpu ndiaha mii-yá. Te mà úhì quida-ya ñà-jaàn, vàchi cahnú poder xi-ya, vâtùni cundee-yá nùù nsidanicuú iñàha, te cusahnú-yá.

4 Pues sàhà nsidaájàn iin-ni ni cúníhnú vàha ini-ndà Stoho-ndà Señor.

Xiñuhu nàcùndoo vàha-nda xi ñanítlnaha-nda

Cunaha-nsiá, mânì gá-nsià nùí, ñánì; cuàhà gá nsinúu inì mii-nsiá, te cudíi stná inì sàhà-nsiá. Na iin ñà-vàha-xi xínduu-nsia nùí, vàchi cuú ndisa inì sàhà-nsiá. ²Te yùhù, sacúndáhvì` nùù Evodia xì nùù Síntique ñà-nì nácùndoo vàha-ne, vàchi iin-ni Stoho-ndà Señor càhvì-ndà. ³Daaní, stná mii-ní nècuàchì nduú compañeru mânì jaàn, sacúndáhvì stnái nùù-ní ñà-chindee-ní nècuàchì ñahà jaàn, vàchi cuàhà gá nì chindee stná-nè yùhù; iin-ni nì xícanuu nsidaa-nda nì dàcuítia-ndà razón ndiaha xí-yá, ndohó, xì mii-né, xì stná Clemente, xì dava ga stná compañeruì ndoó jaàn. Nsidaa-nsiá, sànì nacàva stná quìvì-nsiá nùù tutu xi vida ndiaha.

Màsà nácání ini-ndà, vàchi icúmí Jesú斯 naxicocuîn-yà

⁴Nicanicuahàn xiñuhu cudiì ini-ndà ñà-ndòò-ndà nùù Stoho-ndà Señor. Tucutu cachí` xì-nsiá, ni cídíi cuàhà ini-ndà sàhà-yá.

⁵Mânì gá ni quida-nda xi nsidanicuú nèhivì, te (nsinuu stná ini-ndà) ñà-sà-itúú Stoho-ndà Señor naxicocuîn-yà.

⁶Màsà nácání ini-ndà sàhà ni-iñàha; còó. Nsidaa ñà-ndùá

yáha-nda, ni cáhà-ndà xì Dios sàhá. Ni cícàn tâhvì-ndà nùù-yá, te naquimanì stná-ndàyá. ⁷Dandu seguru sàà-ndà cunihnu dadí ndiaha ini-ndà quida-ya, te mà yúhì gá-ndà, ni mà ndúlóco gá stná-ndà, vàchi ndiaha gá chindéé Jesucristu, mate có-sàà-ndà mânìhì ini-ndà nansa quidá-yá, te ndañuhu ñà-yúhì-ndà.

Ndiá icà-ndà nacani iì ini-ndà

⁸Ultimo ñà-ndùá cachí` xì-nsiá nduá yohó: cuidadu ni cúnidoó-nsiá sàhà ñà-ndùá nihnu ini-nsiá. Cuisì-ní ñà-ndùú ñà-ndácuísì ni cúníhnú ini-ndà, ñáni; cuisì-ní ñà-ìá tnùñuhu-xí, xì ñà-ìá viì, xì ñà-ndùú chuun sahnú ò chuun ndiaha, nsidaájàn vâtùni nacani ini-ndà sàhà-xí. Vàchi nú íá tnùñuhu víi xán, te ò íá stná fama xan ñà-ndùá iin chuun vàha, dandu vâtùni cunihnu vàha ini-ndàñá.

⁹Ni quidá ndisa-nsia cumplir nsidaa ñà-ndùá nì chinahì mii-nsiá na ní dàcuàhí-nsià, vàchi nì xini stná-nsiá nansa íá modo xi, te nì inini stná-nsiá ñà-ndùá nì cachì xì-nsiá. Pues nsidaájàn xiñuhu quida ndisa-nsia cumplir, dandu vâtùni cundoo vàha-nsia xì Dios; te cunaha-nsiá, cuàhà gá cuní-yà cundoo manì-ndà.

Nansa nì cache Pablo nì naquimanì-né nècuàchì ñuu Filipos sàhà ñà-ndùá nì cutahvì-né nùù nècuàchimà

¹⁰Cuàhà gá cudíi inì sàhà mii-nsiá quidá Stoho-ndà Señor, vàchi sànì nsinuu tu ini-nsiá yùhù. Sà-ìá quìvì có-chindéé gá-nsiá yùhù, doco cuisì

sàhà-ñá mà cùì, màdìá sàhà ñà-nì nándòdò ndisa-nsia yùhù. ¹¹Te màdì sáhà ñà-íá cuàhà necesidad xi nduá cachí` ducán; còó, vàchi sàni cutùhe coi contentu a yáha vàhi, á coó. <sup>12</sup>Sàni càin yáha ndahví`, te sàni càan stnái nú icúmî cuàhà iñàha; vátuni íá nsidaájàn nùí. Vàchi a ducán xíhì doco, te ò có-xíhì doco, davani queá nùí, có-quídá, a ducán íá necesidad xi, te ò cuáhà iñàha icúmî, ¹³ndéni iñàha nì cui yáhi, vátuni ie` ñà-quidandee ínì sàhá, vàchi divi Cristu nduú ana nácuàhandee ini xi`.

¹⁴Cunaha-nsiá, mate ducán cachí` xì-nsiá, doco cuaha-ni íá ñà-ndùá nì quida-nsia nì chindee-nsiá yùhù sàhà necesidad nísä icumí. ¹⁵Te ináhá-nsiá nansa nì quida-nsia quìvì primeru na ní xicanui xì razón ndiaha, te nì quei ndé ndoó-nsiá ladu Macedonia jaàn vàxi. Pues còò cá nèhivì xí mii-yá nì náxicónihí iin ñà-vàha nùí, cuisì mii-nsiá nècuàchì nuu Filipos. ¹⁶Te màdì cuisi ñà-jaàn, vàchi iin ùì xichi nì techuín gà stná-nsià iin cooperación xi-nsia na ní sa-je ñuu Tesalónica. ¹⁷Doco cunaha-nsiá, màdì ñá-cùnì` nìhí cuàhà iñàha nùù-nsiá nduá, còó. Cuisì cunì` coo obra xi-nsia, te ducán nìhì-nsiá cuàhà ñà-vàha

nùù Dios. ¹⁸Pues vichi sàni quesaa nsidaa ñà-ndùá nì techuín-nsiá nùí, vàchi sàni quida Epafroditó-ñà entregar nùí; ñàyùcàndùá, ndiaha gá sàni cundiatú vichi, na ian sàni nducuiqué nduá. Te tnùmanì xí-nsiá mà, na iin promesa nì dòcò-nsiá nùù Dios nduú stná, na iin ñà-tnamí nì sàhatahvì-nsiá mii-yá, te cudí gá ini-yà sàhà-ñá, vàchi divi ducán cuní-yà quida-nda. ¹⁹Ñàyùcàndùá, nsidaa ñà-ndùá xiñuhu nùù mii-nsiá, icúmí-yâ taxi-yañà, vàchi cuàhà gá ñà-cuìcà ndiaha icúmí-yâ, te sàhatahvì-yáñà ndohó sàhà ñà-ndùù-ndà nèhivì xí Jesucristu. ²⁰iAnsivéhé cahnú-yá! Nicanicuahà ni tavá-nda tnùñuhu xí-yá, vàchi Yuandiáhá-ndá nduú-yá. Amén.

Nansa nì casàhú stnahá Pablo xì nsidaa gá nèhivì ñuu Filipos

²¹Casàhú-nsià xì nsidaa gá ana nduú nèhivì xí Jesucristu ndoó jaàn. Te nsidaa stná compañeruì yohó, cásàhú stná-nè xì mii-nsiá. ²²Stná nèhivì xí-yá quidáchúûn vehe rey cahnú César, cuàhà gá cásàhú stná-nè xì-nsiá. Te nsidaa dava ga nèhivì xí-yá ndoó yatni yohó, cásàhú stná-nè.

²³Ni cúcumí nsidaa-nsiá cuàhà gracia xi Stoho-ndà Jesucristu. Sà-íá.